

BUDA-PESTA

26 Decembrie st. v.
7 Ianuarie st. n.

Va ești duminică.

Redact.: strad'a Havas nr. 1.

Nr. 52

ANUL XII.
1876.

Pretul pe un an 10 fl.
Pe 1/2 de an 5 fl.; pe 1/4 de
an 2 fl. 70 cr.
Pentru Români 2 galbeni.

Productele literaturii române în 1876.

Intocmai că în anul trecut, s'ne oprim și acum în diu'a din urma... anului, și că caletorul carele ajunsu la unu delu mai arunca o privire a supra valei prin care a trecut, s'ne facem și noi o revistă a supra anului ce tocmai acum espiră, că s'ne vedem ce produsu acela pentru literatur'a noastră națională?

Durere! Resultatul ce ni se infățișează e foarte micu, mai puțin și decât în anul precedent. Literatur'a națională se află în o stagnațiune deplorabilă. Lucrările literare devin din ce în ce mai rare. Mai nimene nu se mai ocupă la noi de literatură. Autorii rându pe rându parasescu terenul, căci indolenți'a publicului nostru stinge toate talentele.

Védiă Români ce va urmă, de cumva această indolență va dură încă multu timp! Resultatul de sigur are s'ne fie tristu. Într'o di nu va mai apăre nici unu diuaru și nici o carte în limb'a română.

Punem aceste sire la apretuirea serioasă a tuturor Romanilor, cari pricepu importanți'a literaturii naționale. Facem apelu la mintea și anim'a lor, și i rugăm s'ne se gândească mai seriosu de viitorul literaturii noastre!

Dupa aceste considerațiuni s'ne începem revist'a și s'ne însemnăm productele li-

teraturii noastre din acestu an, despre cari avem și noi cunoștința.

Ramul *beletristicu* nu a pré fostu încarcatu de fructe. Principal'a lucrare poetică apărută în decursul anului trecut este „La gur'a sobei,” poemu în 3 canturi, de eminentele nostru poetu dlu D. Petrino. Cetitorii noștri cunosc această lucrare, căci s'a publicatu în fôii'a noastră. Ea a apărutu și în edițiune separată la Iasi. Colectiune de poezii originale au apărutu numai două; dar și din aceste numai un'a e nouă: „Suspini și cugătări,” de N. Saphiru la București, — pe candu a două: „Ôre de mângâiere ale sufletului meu” de dn'a Chrisitia Assenescu în București, este edițiunea nouă a acestor poezii.

Poesiile traduse sunt cevasi mai bine reprezentate. Aice punem în locul primu pies'a „Horatiu,” drama în 5 acte de Corneille, tradusă cu multa dibăciă de dlu G. Sionu, carele și în anul espiratu înavuti literatur'a noastră dramatică cu traducerea unui classicu. Apoi „Egmond,” tragedia în 5 acte de Goethe, tradusă de dlu N. Ch. Quintescu în Iasi; noi înse nu veduram această traducere. Cartea I din „Iliad'a” lui Homer, trad. de Christodulu I. Suliotis în București; despre care asemenea nu putem s'ne vorbim nimica. Și în sfîrsitu testulu operei „Aida.”

T e a t r u.

Drama nouă. In teatrulu nationalu din Bucuresci la 9/21 dec. s'a jucat pentru prim'a-ora pies'a : „Porcarulu si Mari'a Sa Voda Alessandru,“ drama nationala istorica in 12 tablouri, de dlu V. A. Urechia.

Teatrulu de opera, care se zidesce acuma la Londra, are sè fia unu edificiu colossalu. Se voru cladi căli ferate suterane, cari voru conduce din tôte partile orasiului la acestu teatru. Voru fi si odăi, in cari publiculu sè se pòta imbracă in gala; ma spiritulu practic englezescu n'a uitatu sè faca si băi in apropiare.

Teatrulu unghurescu din Aradu, infintiatu pentru magiarisare, in care nu este iertatu sè se jòce in alta limba — afara de cea unghuresca, érasu trage pe mórte.

T r i b u n a l e.

Denumiri: Advocatulu dlu Vasilie Hosszu fu numitu jude la tribunalulu din Desiu; éra dlu Mihaiu Crainceanu, pan'acuma notaru la tribunalulu din Kikinda, fu numitu jude reg. la Szabadka.

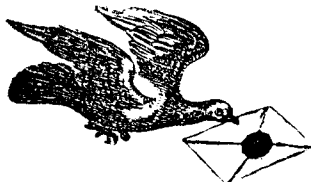
Advocatu nou. Dlu Alessiu Olariu, carele a terminatu cursulu juridicu la universitatea din Pesta, a facutu de curendu censura advocatuala aice, si si-a deschisu cancelaria in Deva.

Deslegarea ghiciturei de siacu din nr. 48:

Pana candu, o! Dómne inca,
Pana candu voiu mai vedé,
Cá barbarulu cá o stanca
Sè-mi sugrume mum'a mea?!
Pana candu, o! Dómne mare,
Pana candu vei mai rabdá
Cá tiranulu cu 'ngamfare
Sè o calce 'n voi'a sa?!

Bine au ghicit'o stimatele nóstre abonante: Ana Toganu, Amalia Grama, Maria Dragosiu, Catarina Seurtu, Ermina Campianu, si dlu Andreiu Nistoru.

P o s t ' a R e d a c t i u n i i .

Domnii autorii ai novelor concursuale sunt rugati a dispune de manuscriptele lor in decursu de o luna.

Dlui G. I. in Cl. Nu se pòte intrebuintia

Ferestreu. Inst. de hort. Durere, nu este cu putintia.

L a f i n e a a n u l u i .

Nrulu acest'a este celu de pe urma in anulu 1876. Rugàm daru pe toti aceia, ale caroru abonaminte espira acuma, sè binevoiésca a le rennoi de timpuriu, cá sè nu li se sisteze espedarea foi, de óra-ce numai acelora putemu sè li tramitemu fói'a, cari au respunsu inainte pretiulu de prenumeratiune.

Anunciulu nostru detaiatu se afla in nrui precedenti. Acel'a va dá deslucire despre tôte intreprinderile nóstre literare, precum si despre cartile si tablourile cari se mai afla de vendiare la noi.

De asta-data ni luàm voia a chiamá atentiunea cetitoriloru a supra cuprinsului alaturatu la nrulu acest'a. Din acest'a se vede, cá nisuinti'a nóstra continuna este d'a innaltia valórea literara a foi nóstre. In anulu ce espira acuma numerulu colaboratoriloru nostri s'a inmultitu cu diece; ér incâtu privesce ilustratiunile, constatàm cá in 1875 amu publicatu noue, ér in anulu acesta 23, adeca mai de trei ori atâte.

Vomu tinde si de acuma inainte a ni câstigá câtu mai multi colaboratori, si d'a ni inmultu ilustratiunile.

Indata in treiluniulu urmatoru vomu incepe sè publicàm urmatórele lucrari: Continuarea studiului inceputu in anulu acesta sub titlulu:

Popórele Daciei inainte de colonisarea romana,

unu sujetu acesta pentru care Academi'a din Bucuresci a anunziatu de a dóu'a óra unu premiu frumosu, si care ese din condeilu unuia din barbati nostri ilustrati, ascunsu sub pseudonimulu Ionu alu lui Ionu de la Buceci.

Inca inainte acestuia vomu inzestrá colónele foi nóstre cu unu studiu despre

Dóm'n'a Stanc'a, soci'a lui Mihaiu Vitezulu,

scrisu de eminintele nostru istoricu tineru, dlu dr. *Gr. G. Tocilescu.* Acestu studiu va ocupá mai multe numere. Socotimu, cá unu diuaru literaru si beletristicu, care se adresa mai cu séma secului frumosu, face o placere cetitoriloru sale, publicandu istori'a unei femei romane, modelu de jertfire pentru patria si sotiulu seu, angeru de blandetie si victima a mii de nenorociri.

Din partea beletristica amintimu o novela de

dlu V. R. Buticescu,

ale caruia scrieri publiculu nostru le cetesce cu placere; apoi pies'a

„Mirésa pentru mirésa“

comediá originala in 3 acte, de subsemnatulu, — si in sfirsitu:

„Secretele castelului“,

unu romanu pré interessantu, in trei tomuri, de *Xavier de Montépin,* care se traduce tocmai acuma pentru fói'a nóstra, dupa editiunea a dóu'a aparuta la E. Dentu in Paris, si a supra caruia inca de acuma chiamàm atentiunea publicului cetitoriu, — cáci nu s'a tradusu inca in limb'a nóstra nici unu romanu, care sè tina in continuu asiá incordata atentiunea, cá si acest'a.

Dupa aceste, ni permitemu a rugá pe stimatele nóstre abonante, sè binevoiésca a recomandá si altora fói'a nóstra, cá astu-felu in anulu viitoriu sè putemu innaltia si mai multu valórea literara a foi nóstre.

La revedere!

Iosifu Vulcanu.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1876. Calea tierrei nr. 39.

